

İpek Demirkan

Nereye

*Konacağını
Bilemeyen Kus
Gökyüzünde
Esirdir...*

DESTEK YAYINLARI: 1252

EDEBİYAT: 394

İPEK DEMİRKAN / NEREYE KONACAĞINI BİLEMEYEN KUŞ GÖKYÜZÜNDE ESİRDİR

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Özlem Küskü - Özlem Esmergül
Son Okuma: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: Işıl Ilgıt Şimşek
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Nisan 2020

Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-789-6

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Özkaracan Matbaacılık ve
Ciltçilik San. Tic. Ltd. Şti.
15 Temmuz Mah. Gülbahar Cad.
No. 62/B Bağcılar / İstanbul
Tel. (0) 212 515 49 47
Sertifika No. 45469

İpek Demirkan

*Nereye
Konacağını
Bilemeyen Kus
Gökyüzünde
Esirdir...*

Kuytu

“Herkesin henüz ortaya çıkmamış, kendisiyle oynayacağı ve aynı zamanda bilmeden kendini buna hazırladığı kaçak bir dövüş hikâyesi vardır. Bu gizem, yaşayan insan ruhunun en derininde herhangi bir yerde *kendi* ve *özgür* kuytusunda saklıdır. Dünyada bu tip yansımalar genellikle delilik olarak algılanır. Oysaki deli olan, kendin olmaktan zevk almamaktır. Çoğunluk, aşına olan *kuytuda* saklanmayı seçmiştir.”

İpek Demirkan

Konuřmadan dinlemeye sabrın var mı?

Dinlerken okumaya...

Okurken kendi zihninde canlananları görebilmeye?

Sabrın kaldı mı?

Bir ölü, bir diri

Bir bütün yetişkin olabilmeye?

“Büyük bir kutunun içine hapsolmuş beyaz bir güvercin düşünün. Kutunun sol üst köşesinde yeşil bir yaprak, sağ alt köşesinde ise kırmızı küçük bir kutu vardır. Tek bir kutunun içinde, kendince gördüğü, sınırlandırılmış bir evrenin içindedir güvercin. Tek yapabileceği bir yaprağa dokunmaktır. Ona sunulan budur. Ve bunu başarabilmesi için ona verilen, küçük kırmızı bir kutudur. Güvercinin ilk hareketi, yeşil yaprağı fark etmesiyle başlamıştır. Onu yerinden kımıldatabilen, merak güdüsü olmuştur. Yaprığın yanına kadar gider ama ulaşamaz. Olduğu yere doğru uzanan yaprak gittikçe ilgisini çeker. Başladığı yere geri döner, kırmızı küçük kutunun üzerine çıkar. Kutu kımıldamaz. Gagasıyla itirmeyi dener ve yaprağın altına kadar kutuyu sürüklemeyi başarır. Kutunun üzerine çıkar, sallanan yaprağa dokunur. Ve kutudan aşağıya sıçrar. Bitmiştir. Hedefe ulaşmış, merakını gidermiştir. Bu duruma artık ‘final’ denebilir. Peki finale gelince ne vardır? Her şey çok sıkıcıdır. Artık neye ulaşacaktır? Hemen ardından farklı bir deney başlar: Yaprğa ulaşan ve sıkılan güvercinin önüne, hayatına renk katmak için on saniyede bir ödül konur. On saniyede bir verilen ödüle nasıl ulaşacağını hemen çözer ve tam zamanında, ödülün geleceği yöne doğru kafasını çevirmeye başlar.

Yine bir an ödüllü almak için kafasını çevirdiğinde bu kez ödül yerinde yoktur. Zamanında sunulmamıştır. Bunun üzerine, güvercin kanat çırpmaya başlar. Kanat çırdığı ana tesadüfen bir ödül denk gelir. Kanat çırpmasıyla ödüllü alabildiğine kendini ikna eder ve sürekli kanat çırpmaya devam eder. Bıkmadan, usanmadan...

Bütün bunlar yeni bir ödül kazanabilmek içindir...

İşte buna ‘Güvercin İtikadı’ denir. Bu hikâyeye, sınırlandırılmış bir evrenin içinde kimi zaman ödül, kimi zaman merak için çırpınanların itikadını anlatır. Çünkü, aynı güvercinler gibi, insanların da içinde fark etmeden uyanan yalnızca içgüdüdür. Ve yaklaşan ölüm hissinden daha güçlü hiçbir şey bir insanın içindeki itikadı uyandıramaz.”*

* Anlatılan bu deney, *Mr. Nobody* filminden alıntıdır.

“1878 baharıydı. Güneş görmeyen evinde hava daha karanlıkken uyanmıştı ressam. Odasının, penceresini açtı. Yaşadığı şehrin geceye has hüznü, sabaha kadar sürüklenmiş, sonunda terk etmişti onu...

Çevirdi kafasını odasına... Boş tuvalin önüne oturdu. Rengârenk odanın ortasında çırılçıplak dönüşmeyi bekleyen kopmuş bir an gibiydi. Birazdan ressamın fırça darbeleriyle hayat bulacak, gerçek olacaktı.

Yeşile boyadı önce. Kocaman ağaçların serilebilmesi için bir ormana ihtiyaç vardı.

Sevgilisini düşündü. Onu arkasında bırakan biricik sevgilisini... ‘Delisin sen! Güvercinleri bile benden daha çok seviyorsun!’ demişti gitmeden. Gülümsedi... Öyle ya güvercinler hâlâ ortalıkta geziniyorlardı.

Güvercinler, onu bugüne kadar hiç terk etmemişlerdi. Bunun farkında olduğu için ayrıca düşküncü onlara...

‘Ah nasıl anlamazdı?’ diye geçirdi içinden... ‘Yaşayan her şeye âşık olunabileceğini nasıl da anlayamazdı?’

Kaşdı beyaz sakallarını. İki eliyle kavradı kel kafasını. Bir süre düşündü öylece... Sonra fırçasını aldı eline ve dokundu

kahverengi boyaya... Ağaçların ortasına tahtadan uzun bir bank çizdi. Birbirinden farklı kabarık elbiseli kadınları oturtu üzerine... Hepsi meşgul görünmeliydi. Zamanın durduracağı tabloda, kargaşa olmalıydı. Çünkü, kadınlar sessiz olsalar dahi, içlerinde barındırdıkları sesler hiçbir zaman susmazdı.

Her kadın bir diğerinde olmayan değerli bir parça taşırdı ona göre... Her biri eşsiz birer varlık, aynı zamanda birbirlerini tamamlayabildikleri mucizevi bir bütünü oluşturlardı.

Kadınların ayaklarına dolanmış keyifle oyalanan çocuklar çizdi. Kendi silüetini bankın en sonuna yerleştirdi. Başına siyah fötr bir şapka kondurdu. Ciddiyeti ile var olmaya çalışsa da kimse onu fark etmiyordu. Parkta olan biten her şeyin ve herkesin kendine göre hayat yükü ağırdı.

Tam karşısındaki ağaca asacaktı kendi ruhunu. Ağaçların arasına çamurdan genç bir adam çizdi, belli belirsiz. Gençliğinin yansımaları olduğunu hayal etti bu hayaletin. Öyle ya, o da bir zamanlar genç olmuştu.

Zamanın olmadığı bu parkta, her an ölebilmeli ve aynı anda doğabilmeliydi insan. Peki kim hatırlatacaktı ona hayatın hep ileriye doğru aktığını? Eline bir kız çocuğu iliştiirdi. Bir erkeğin kız çocuğu olursa, olan biteni daha kolay anlamlandırabileceğini biliyordu. Genç ruhunun eline tutturdu, çamur rengindeki kız çocuğunu...

Bu küçük kızın, parkı terk eden tek kadına bakması gerekiyordu. Hemen parkın çıkışına doğru kalabalığın arasına yerleştirdi genç kadını. Yine çamur renginde boyadı. Küçük bir kızın, büyüyebilmesi için kadın olmayı merak etmesi gerektiğini düşünürdü.

Aldı eline gri boyayı, genç kadının arkasına yaşlanmışlığını çiziverdi. Yetişkin bir kadın ancak her an yaşlanabileceğini bilebilirse dönebilirdi kendi başlangıcına...

Kırmızıya daldırdı fırçasını. Şapkalı adamın sağ yanına, ağaçların arasındaki genç ruhunun sol yanına, bir işaret koydu. Parkı terk eden kadın ve arkasındaki yaşlı heykelin üzerine bolca vurdu aynı rengi...

Bıraktı elinden fırçaları. Yaptığı resme baktı... Tablosuna gizlediği işaretleri takip eden yetişkin bir kadın düşündü. Uzak bir yerde, güzel bir parkta, tahta bir bankın üzerinde uyuduğunu hayal etti. Onu rüyasından uyandıranın, ağaçların arasına sakladığı genç adam olmasını dileyerek kalktı taburesinden.

Dolabından yemleri aldı. Avucuna doldurdu. Pencerenin önündeki mermere bıraktı bir tane... Güvercin hemen atladı önüne. Gagasıyla kaptı yemi. Gülümsedi ressam. Bankta uykuda bıraktığı kadının, öyle ya da böyle yaşlanacağını biliyordu. Ona verilen zamanın değerini biliyor olmasını istedi.

Çalan saatin sesiyle kendine geldi...

Hayata devam etme vakti gelmişti. Sınırsız ihtimalleri barındıran sonsuz parkı, o sabah resmedebilmişti. Burası her zaman tek bir girişin ve birçok çıkışın olduğu yalnız bir park olarak kalacaktı.

*Önünde kanat çırpmaya hazırlanan güvercine baktı. ‘Ve açtı gözlerini...’ dedi. Kuş, onu duymadan, havalanıp gitmişti.’***

* Tasvir edilen eser: Claude Monet/Parc Monceau tablosu. (Oluşturulma dönemi 1878.)

Tıp...
Tıp...

Tıp...

Tıp...

Karanlık bir odada lavabonun ardında bıraktığı inatçı ses, konuşmaya çalışıyordu sanki... Israrla bir şey anlatmak istiyor, susmuyordu... Her bir damlada susmayan suyun sesi inadına daha da yükseliyor, havada asılı kalmaya devam ediyordu. Çok uzaklardan bir yerden uzanıp dokunabiliyordu, odanın ortasında yatan, uykudaki kadının içine...

Tıp...

Tıp...

Tıp...

Tıp...

Karanlığın elindeki çekiç azimle vuruyordu beynine. Canının acısını hissetmeye başlıyordu yavaş yavaş... Bütününde dayanılmaz bir acıyla kavruluyordu bedeni. Beyninde giderek yükselen basıncın sesi yüzünden az kalmıştı delirmesine... Kim çakırıyordu bu çivileri kafasına?

Tıp...

Tıp...

Tıp...

Tıp...

İsrar eden ses, gözlerine vuruyordu artık. Gözkapakları deliniyordu var gücüyle ince ince. Güçlkle kaldırmaya çalıştı acıyı üzerinden. Gözlerini aralayabildi. Demir bir kapıyı var gücüyle iter gibi kaldırdı gözkapaklarını... Güçlü bir ışıkla kesildi güçsüz bakışları. Daha çok yandı canı... Gözlerine oturan kan, görüntüyü bulanıklaştırıyordu.

Ne olmuştu?

Neredeydi?

Neden bu kadar acı çekiyordu?

Biri ona bir şey yapmış olmalıydı. Soğuk, sert ve keskin bir ıslaklık hissetti yüzünde, ellerinde, karnında, bacaklarında... Parmakları kıvıldıyordu kendiliğinden. Dudaklarındaki kesiklere dokununca, kesif bir kan tadı doldu ağzına... Bedeni uzun sürmüş bir ölümden uyanırcasına damla damla canlanıyordu... Süresini bilmediği kıpkırmızı derin bir rüyadan fırlatılıp olduğu yere atılmıştı sanki.

Bakışlarını ışığa alıştırabilmek için gözlerini iyice açmayı denedi.

Gri duvarların sardığı bir yığının içindeydi... Sadece duvarların var olduğunu fark edebiliyordu... İçinde yükselen endişe ile tanımaya çalıştı bu korkunç yeri... İçeri girebilen tek ışık demir parmaklıklar arasından zemine süzülüyordu.

Betonda yattığını hissetti o an... Nemli, soğuk hem de çok soğuk bir zemindeydi. Şuuru açıldıkça titremeye başladı bedeni... Elleri takıldı gözlerine bir ara. Şekilsiz, incecik parmakları... Mosmor etmişti bir şey tırnaklarını... Ona ait olmayan bedeni, ona ait olan ruhuyla var olmaya çalışıyor, inatlaşıyordu.

Başucunda duran eskimiş lambayı fark etti sonra.

Geçmişten gelmiş benziyordu.

İçinde bulunduğu tablo bir yerlerden tanıdık geliyordu ona. Bu kadar tanıdık ve aynı anda bu kadar yabancı olabilen hissi, garipsedi.

Kimildamaya çalıştığı an, tarifsiz sancılar dolandı bedeninde. Acıyla başını yerden kaldırdı, bulunduğu yere oturdu. Ellerini başına götürdü. Saç dipleri sızlıyordu. Kirlenmiş uzun saçları dökülüyordu iki yanına. Uçuk kızıl saçları onunla birlikte zamanda yolculuk yapmış kadar terliydi.

Hiç hatırlamıyordu bu rengi... Sarı saçları mı solmuş, yoksa turuncu olan saçlarının rengi mi açılmıştı. Bu saçlar kimindi? Kimdi? Adı neydi? Kimindi bu beden? Nereden düşmüştü bu soğuk betona? Üzerinde ne vardı? Taştan mıydı etrafını saran duvarlar? Hiçbir şey hatırlamıyor, hatırlayamadıkça içinden yükselen korku bütün odayı karartıyordu.

Işığa baktı yine... Yere yansıyan ışık, parmaklıklar arasındaki boşlukların gölgeleri gibi sıra sıra uzanıyordu. Kendine gelmeye çalıştı. Düşünmeye başladığı an, onu hapseden parmaklıkların ağırlığını üzerinde hissetti. Nasıl açabilirdi bu ağır kapıyı? Kilitli olabilir miydi? Biri mi kapatmıştı onu buraya? Kim neden yapacaktı ki bunu?

Hapishane, hücre, hastane koğuşu...

Neresiydi burası? Tahmin etmeye çalıştıkça, delirecekti sanki. Gözyaşları istemsizce akmaya başladı.

Bir şekilde ayağa kalkabilmeli ve buradan hemen çıkmalıydı. Derin bir nefes almaya çalıştı ama midesi bulandı...

Tutundu elinin yettiği en yakın duvara ve var gücüyle kalktı ayağa.

Betondan farksızdı ayakları... Duramadı iki bacağıının üzerinde, duvara dayandı, halsizliğini kemiklerinde hissetti.

Buz gibi elleriyle taş duvarlara tutunarak üç dört adım atabildi.

Yakaladı demir parmaklıkları, var gücüyle zorladı... Sarstı... İtmeye, sağa sola çekiştirmeye çalıştı. Ne yaparsa yapsın olmadı. Açamadı kapıyı...

Parmaklıklar oynadıkça ağır sesleri taş duvarlarda korkunç bir şekilde yankılanıyordu.

Korkudan sımsıkı kapadı gözlerini... Nefesini duyana kadar açmadı.

Tıp...

Tıp...

Tıp...

Tıp...

Etrafta bu sesi çıkaran ne vardı? Su, lavabo, hiçbir şey yoktu... Gri duvarlar, ıslak bir zemin, yerinden kımıldamayan demir bir kapı, yerde ışksız, öylesine bırakılmış bir lamba... Gidip ışığı açmayı düşündü bir an ama yere yığılacağından emin olduğu için cesaret edemedi hareket etmeye.

“Yan tarafta da bir hücre olmalı” diye geçirdi aklından. Nereden geliyor olabilirdi ki yoksa bu tıp tıp sesi?

“İmdat!” diye bağırdı bir an... “İmdat! Kimse yok mu? Çıkarın beni buradan, çıkarın!”

Yankılandı sesi...

“İmdat!” dedi...

Cevap yoktu...

“Kimse var mı? Hey!”

Cevap yoktu...

İçindeki renksiz su, taşarcasına dökülüyordu dışarıya... Dayanamıyordu artık, tükenmişti... Mide bulantısı giderek arttı. Kusmaya başladı. Kustukça açılıyordu. Titremeleri yavaşlıyor, kendiliğinden bedenini terk ediyordu.

Artık korkmuyor olabilir miydi?

Alışmış olabilir miydi?

“Tabii ki hayır!” diye bağırdı kuru dudakları... Buraya alışılır mıydı hiç? Sakin kalabilirse, nasıl girdiyse öyle çıkabileceğini düşündü bu korkunç yerden...

Kim olduğunu bile hatırlamazken tek yapabildiği şey hareket etmektir. Hareket etmeyi de sanki yeni öğrenmişti.

Neler olduğunu anlamaya çalıştıkça daha da boğuldu “Ben kimim?” sorusuna...

Derin bir nefes aldı, güçlükle geri bıraktı sonra. Her yeri acıyordu soluklanırken bile...

Nefes borusu plastiktendi sanki...

Gözlerinden inen sıcak su, çatlak dudaklarını yaktı. Sessiz hıçkırıklarının tuzlu tadı bedenine iyi gelse de içindeki acıyı bir türlü dindiremiyordu. Taş duvarları yoklamaya çalıştı. Pürüzlü taşlar, çizdi ellerini. Avuçlarına, çizilen parmaklarının içine baktı... Tek istediği birinin ona kendini hatırlatmasıydı.

Tıp-tıplar duvarın içinden geliyor olmalıydı. Kulağını dayadı.

Yüzü taşa değiyor, taşların soğuk hissi yüz kemiklerine işliyordu.

Kulak kesildikçe, duvarların ardında bir nefes hissettiğini sandı. Zayıf, cılız, tanıdık bir nefes taşların arasında bir yerde geziniyordu.

Olduğu yerde zayıflayan parmakları duvarın üzerinde gezinirken bir taş yerinden oynatabildi... Bir çıkış yolu olmalıydı! Koca duvarı böyle zahmetsizce parçalayıp küçültebilir miydi? Bir an kendini daha güçlü hissetti... Taşları sökmeye çalıştı yabancı olduğu cesaretiyle...

Hıçkırıklarının sesi yavaş yavaş ortaya çıkıyor, çaresizlikle göz yaşları çoğalıyordu.

Hiçbir şeyin yerinden kımıldamaya niyeti yoktu.

Göz yaşını sildi sol eliyle, sağ eli hâlâ bir taşın üzerinde asılı kalmıştı. Uyandığından beri dokunacağı tek farklı şey, taşların arasına sıkışmış, çekip çıkarılmayı bekliyordu. Hızlıca sıyrıldı sararmış solmuş kâğıt parçasını taşların arasından.

Kâğıdı açarken çıkardığı hisşirtili ses, tüm sesleri susturmuştu. Su sesi kesilmişti. Karanlığın derin sesi bilinmezliğini sürdürürken, okumaya başladı, tanımadığı birinin geride bıraktığı kelimeleri...